

ชื่อผลงานวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning
วิชา การสื่อสารการตลาด

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวธันยรัตน์ กอสัมพันธ์

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

แผนกวิชาพาณิชยกรรม (การบัญชี)

ศิลปศาสตร์บัณฑิต(การบัญชี)

วิทยาลัยอาชีวศึกษามัธยมศึกษาการและเทคโนโลยี จังหวัดกำแพงเพชร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปีพุทธศักราช 2562

ประเภทวิทยานิพนธ์การเรียนการสอน (วิจัยในชั้นเรียน)

- ชื่อเรื่อง** : ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learningวิชา การสื่อสารการตลาด
- ผู้วิจัย** : นางสาวฉันทรัตน์ กอสัมพันธ์
- ปีที่วิจัย** : พุทธศักราช 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learningวิชา การสื่อสารการตลาดมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแบบกิจกรรมบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning วิชาพฤติกรรมนันทนาการกับการพัฒนาตน วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจในงานอาชีพ วิชาคณิตศาสตร์และสถิติเพื่องานอาชีพ วิชาหลักการจัดการ วิชาพฤติกรรมผู้บริโภค วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในงานธุรกิจ ภายหลังทำกิจกรรมกิจกรรมบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการสื่อสารการตลาด Learning วิชาพฤติกรรมนันทนาการกับการพัฒนาตน วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจในงานอาชีพ วิชาคณิตศาสตร์และสถิติเพื่องานอาชีพ วิชาหลักการจัดการ วิชาพฤติกรรมผู้บริโภค วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในงานธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2/2562 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการเรียนรู้อบบกิจกรรมบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning และแบบบันทึกคะแนนการจัดกิจกรรมบูรณาการ คะแนนเต็ม 70 คะแนน และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและบรรยากาศการเรียนของผู้เรียนในช่วงสัปดาห์ที่ 1 - 2 พบว่าผู้เรียนมักไม่ตั้งใจเรียน พุดคุย และเข้าห้องเรียนช้า บางคนถึงกับไม่เข้าเรียน ระหว่างการเรียนการสอนนั้นผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาน้อยและไม่มีจุดมุ่งหมายของการเรียน อาจเนื่องจากขาดปัจจัยสำคัญคือแนวทางของการเรียนรู้ ภายหลังจากการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ นำมาใช้ในชั้นเรียนแล้วทำประเมินผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนวิชาการสื่อสารการตลาด ที่สอนแบบกิจกรรมบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning อีก 7 วิชา ได้ทำการประเมินคะแนนกิจกรรมบูรณาการ และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีคะแนนการดำเนินกิจกรรมเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก (84.62 คะแนน) มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.07) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหลังจากพัฒนาการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้อบบกิจกรรมบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning จะส่งผลให้มีการพัฒนาผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนวิชาการสื่อสารการตลาดดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชา ร่วมกับ กระบวนการ Active Learning วิชา การสื่อสารการตลาดฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูง จาก ดร.พิทักษ์ มหบุญพาชัย (ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) ดร.ธิตี มหบุญพาชัย (รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) และ ดร.ณภณัฐ เสาวรงค์ (รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาส่งเสริม อำนวยการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้คำแนะนำการดำเนินการวิจัย ตลอดจน ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงนโยบายการพัฒนา ความทุ่มเทและความตั้งใจจริง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประหลาด จันทะโก(รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) อาจารย์ไพฑูรย์ กตกุลเดโช (รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) อาจารย์อัญญาภาลี กอสัมพันธ์ (อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) อาจารย์กิติมาภรณ์ ดวงเนตร(อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี) ซึ่งเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและแนวทางการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อผลคะแนนบูรณาการทางการเรียน จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายจนทำให้ผลงานวิจัยสำเร็จ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาและขอมอบความกตัญญูกตเวทิตา แต่ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย ต่อไป

ขอขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ชั้นปีที่ 2 อันเป็นที่รักทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนและทำการทำวิจัยในชั้นเรียน วิจัยวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชา ร่วมกับกระบวนการ Active Learning วิชา การสื่อสารการตลาด งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ และขอบคุณคณะครูและบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษากฎีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

นางสาวธันยรัตน์ กอสัมพันธ์

วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ.2563

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(2)
บทคัดย่อ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(5)
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตในการศึกษา	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย/นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียน	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
กรอบแนวคิดในการศึกษา	9
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	11
เครื่องมือที่ใช้	11
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	12
การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
การวิเคราะห์ข้อมูล	12
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	12
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	15
อภิปรายผล	15
ข้อเสนอแนะ	15

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	7
ตารางที่ 4.1	ผลการประเมินจากการให้คะแนนการดำเนินกิจกรรมบูรณาการ	14
ตารางที่ 4.2	วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ	15

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

จากการที่เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารในโลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ขณะที่ประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในการคิดค้น และพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อให้ไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง จึงทำให้ภาครัฐ และภาคเอกชน ต่างปรับตัวให้สอดคล้องกับพลวัต และนโยบายที่เกิดขึ้นทั้งนั้น การจะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ สิ่งสำคัญคือต้องเร่งการพัฒนา และเตรียมความพร้อมให้กับคนรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิทยาการคอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม การเขียนโค้ด การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ หรือสะเต็มศึกษา (STEM education) เป็นต้น เพื่อให้ประเทศมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะ มีประสิทธิภาพสูง พร้อมจะพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการรองรับการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นต่อไป

เนื่องจากเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การเรียนรู้ในปัจจุบันจำเป็นต้องสร้างพื้นฐานทักษะความรู้ ความเข้าใจในมิติใหม่ ๆ ให้กับเด็กไทย โดยเฉพาะทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การมีทักษะในการสื่อสารที่ดี การทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนการคิด การสร้างสรรค์ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบสินค้าหรือบริการใหม่ ๆ

“การจะทำให้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นจริงนั้น มองว่าห้องเรียนที่ดีต้องมีการปฏิสัมพันธ์พูดคุยกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากในโลกการทำงานจริง เราจำเป็นต้องอาศัยการพูดคุย การระดมสมองอยู่ตลอดเวลา เพื่อคิดค้น หรือพัฒนาสินค้าบริการใหม่ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะจะว่าไป ทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กรุ่นใหม่ ทำให้รูปแบบการสอนของครูเปลี่ยนไป จากห้องเรียนสี่เหลี่ยมที่มีคุณครูยืนสอนอยู่หน้าชั้น เด็กนักเรียนนั่งเป็นแถวคอยจดบันทึก มาเป็นรูปแบบของกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียนระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน”

“คุณภาพของผู้เรียนเกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอนที่ดี ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน และการมีเนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ที่ดีที่จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับโลกยุคใหม่ กระทั่งต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต” สิ่งสำคัญคือครูต้องเป็นผู้ชวน หรือเปิดประเด็นให้นักเรียนได้ร่วมกันระดมสมอง ช่วยกันค้นคว้า แลกเปลี่ยน เพื่อคิดแก้ไขปัญหาหรือโจทย์ที่ครูตั้งขึ้น และครูเองต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ คำชี้แนะต่าง ๆ จนได้ผลการศึกษา ผลการทดลอง เพื่อนักเรียนจะได้มานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง

“ตรงนี้ทำให้เห็นว่าห้องเรียนจึงไม่จำเป็นต้องมีเทคโนโลยีที่สมบูรณ์แบบ เพียงแต่ต้องมีกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างทักษะใหม่ ๆ โดยครูต้องตั้งคำถาม ถามให้เยอะขึ้น และนักเรียนพูดคุย เสนอแนะให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ให้มากขึ้น ซึ่งสิ่งที่จะตามมาคือทำให้เด็กเกิดทักษะสมัยใหม่ระหว่างการเรียนรู้”

“ด้วยวิธีการแบบนี้ เชื่อจะทำให้ห้องเรียนสมัยใหม่เกิดขึ้นจริงในทุกโรงเรียนทั่วประเทศไทย แม้ในโรงเรียนที่ขาดแคลนเรื่องของทรัพยากร การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ตรงนี้อาจไม่ใช่คำตอบทั้งหมด ซึ่งจากประเทศที่ติดอันดับด้านคุณภาพการศึกษาระดับโลกนั้น ตัวเลขการเข้าถึงเทคโนโลยีไม่ได้ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นหรือแย่ลงเลย ฉะนั้น การเข้าถึงเทคโนโลยีอาจเป็นเพียงแค่ส่วนประกอบหนึ่ง เพราะส่วนสำคัญคือเรื่องการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนมากกว่า”

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าผู้เรียนควรได้รับกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการรายวิชาพร้อมกับ Active Learning เพื่อเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งทางด้านสติปัญญา(Cognitive) ทักษะ (Skill) และจิตใจ (Affective) สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ภายใต้อุทธศาสตร์ชาติ โดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และก้าวสู่การเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการวิจัยวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาพร้อมกับกระบวนการ Active Learning วิชา การสื่อสารการตลาด

2. วัตถุประสงค์

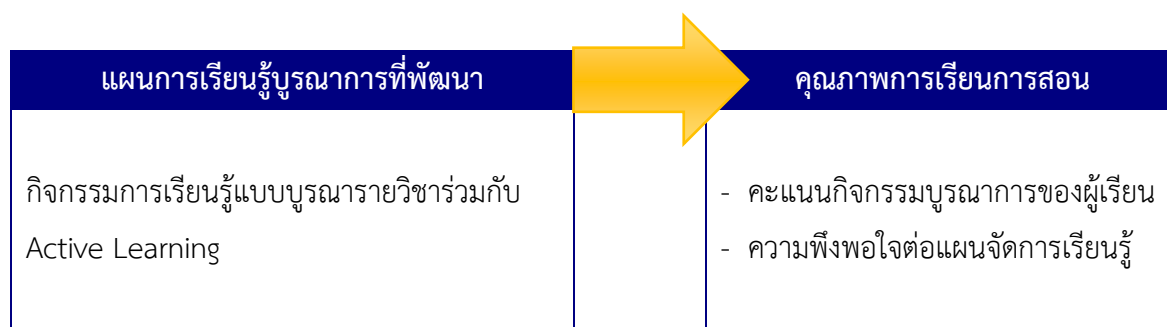
2.1 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาพร้อมกับ Active Learning วิชาการการสื่อสารการตลาด การให้คะแนนมีด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมการเรียนการสอน การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การดำเนินการ เอกสารประกอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาทุกคนมีผลคะแนนบูรณาการ (ร้อยละ 50) เป็นอัตรา ร้อยละ 50 ขึ้นไป

2.2 เพื่อประเมินคุณภาพเบื้องต้นในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาพร้อมกับ Active Learning ในการเรียนการสอนวิชาการการสื่อสารการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยมีเป้าหมาย เพื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย ..... ขึ้นไป)

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ Independent Variable

ตัวแปรตาม Dependent Variable

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแบบกิจกรรมบูรณาการวิชา ร่วมกับ Active Learning วิชาการสื่อสารการตลาด

4. สมมติฐานการวิจัย

4.2 นักศึกษาที่ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาร่วมกับ Active Learning วิชาการสื่อสารการตลาด มีคะแนนกิจกรรมบูรณาการสูงกว่าร้อยละ 84.62

4.1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การสื่อสารการตลาด แบบบูรณาการวิชาร่วมกับ Active Learning และนำไปใช้อย่างมีคุณภาพ

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านโครงสร้าง/เนื้อหา

5.1.1 การศึกษาความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาร่วมกับ Active Learning เนื้อหาครอบคลุมคำอธิบาย จุดประสงค์ การสื่อสารการตลาด รหัสวิชา 3211-2005 ดำเนินการสร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์ จุดมุ่งหมายและเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1.2 การศึกษาคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาร่วมกับ Active Learning วิชาการสื่อสารการตลาด รหัสวิชา 3211-2005 ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามุกตัญญูการและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามุกตัญญูการและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 42 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.2.3 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ลงทะเบียนในรายวิชาการสื่อสารการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ จำนวน 42 คน

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.3.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาร่วมกับ Active Learning

5.3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลคะแนนทางการเรียนของนักศึกษา ความพึงพอใจและคุณภาพแผนการเรียนรู้

5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ.2562 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 รวมระยะเวลา 5 เดือน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการพัฒนาด้านความรู้และพัฒนาพฤติกรรมจรรยาบรรณที่ดี ส่งผลให้มีผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนผ่านเกณฑ์

6.2 ได้แผนการเรียนรู้รายวิชาที่พัฒนาโดยรูปแบบบูรณาการกิจกรรมรายวิชาต่างๆร่วมกับการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ Active Learning

6.3 ได้แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีโดยบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาและการพัฒนานักศึกษาในคุณลักษณะด้านอื่นๆต่อไป

7. นิยามศัพท์

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาพร้อมกับกระบวนการ Active Learning วิชาการสื่อสารการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษารักษ์พัฒนาวิทยการและเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามคำศัพท์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

7.1 กิจกรรมบูรณาการ (INTEGRATED MANAGEMENT) หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกิจกรรมกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถนำความรู้ ทักษะ เจตคติไปใช้ในการสร้างงานเพื่อการแก้ไขปัญหาและใช้ชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ

7.2 หลักสูตรบูรณาการ (INTEGRATED CURRICULUM) หมายถึง การรวมเนื้อหาสาระของวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือคล้ายกันและทักษะในการเรียนรู้ ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์เป็นสิ่งเดียวกัน โดยการตั้งเป็นหัวข้อเรื่องขึ้นใหม่ และมีหัวข้อย่อยตามเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของสังคมอย่างสมดุล มีความหมายแก่ผู้เรียน และให้โอกาสผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด

7.3 การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องจากศาสตร์ต่างๆ ของรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอน และการสืบค้นที่หลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการ นักศึกษาต้องแสดงความสามารถให้เห็นถึงสมรรถนะและทักษะทางปัญญาในการบูรณาการหลักสูตร การ

ออกแบบการสอนและการผลิตสื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลากหลายเพื่อการสอน โดยมีจุดเน้นที่การผสมผสานรูปแบบการสอนปกติในชั้นเรียนกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนสื่อผสมระหว่างเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันกับเทคโนโลยีใหม่ที่ปรากฏ

7.4 แอคทีฟ เลิร์นนิง (Active Learning) หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์, และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers and Jones, 1993) โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้(receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้(co-creators)

7.5 ผลคะแนนบูรณาการทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบได้ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ปรานี กองจินดา (2549, หน้า 42)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางการเรียน และประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยมีการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning วิชาการสื่อสารการตลาด การให้คะแนนมีด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมการเรียนการสอน การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การดำเนินการ และผลงานที่นักศึกษาส่งพร้อมนำเสนอ โดยมีเป้าหมายเพื่อนักศึกษาทุกคนมีผลคะแนนบูรณาการ (ร้อยละ 65) เป็นอัตรา ร้อยละ 65 ขึ้นไป และเพื่อประเมินคุณภาพเบื้องต้นในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning ในการเรียนการสอนวิชาการสื่อสารการตลาด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยมีเป้าหมาย เพื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.07 ขึ้นไป โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) แนวคิด ทฤษฎี

1.1 การเรียนการสอนแบบบูรณาการ ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ เช่น สุรกิจ วงศ์คำปิ่น.(2552). (1970: 141) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนแบบบูรณาการว่า หมายถึง การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านบุคลิกภาพในทุกๆ ด้าน ผู้เรียนสามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมตอบสนองกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยการแก้ปัญหานี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคล การสอนแบบบูรณาการจะให้ความสำคัญกับครูและนักเรียนเท่าเทียมกัน ทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันแบบประชาธิปไตย

อาจารย์กิติมาภรณ์ ดวงเนตร Active Learning การเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การดำเนินการและผลงานที่นักศึกษาส่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อนักศึกษาทุกคนมีผลคะแนนบูรณาการ(ร้อยละ70) และเพื่อประเมินคุณภาพเบื้องต้นในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning โดยมีเป้าหมาย เพื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก (กิติมาภรณ์ ดวงเนตร 2562)

ดร.สถาพร พงษ์พิบูล Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียน

สามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงศพิศกุล, 2558)

(ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 3-6 คน
3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม

6. การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน(problem-based learning)

9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

1.2 Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง แปลตามตัวก็คือเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง ” ความรู้ “ ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า

1.3 การให้คะแนนแบบรูบิคส์ (Rubric) คือ เครื่องมือในการให้คะแนนซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่างๆ ที่ใช้พัฒนาชิ้นงานหรือการปฏิบัติ เช่น การประเมินงานเขียนจะพิจารณาวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ

รายละเอียดและวิธีการเขียน ได้แก่ คำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์แต่ละด้านระดับดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง เหตุผลที่ครูและนักเรียนต้องใช้รูบริกมีหลายประการ ดังนี้

รูบริกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากในการเรียนการสอนและการประเมิน ช่วยปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติหรือการแสดงออกของนักเรียนในขณะเดียวกันก็ช่วยควบคุมการปฏิบัตินั้นๆ ด้วยโดยครูต้องกำหนดความต้องการหรือความคาดหวังในผลการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน และแสดงให้นักเรียนทราบว่า จะทำให้ถึงความคาดหวังนั้นได้อย่างไร ซึ่งปรากฏว่าคุณภาพผลงานของนักเรียนและการเรียนรู้ มีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด ข้อโต้แย้งถกเถียงที่มักพบเสมอในเรื่องการใช้รูบริกคือ การให้คำอธิบายในเรื่องการให้คุณภาพเมื่อนักเรียนมีข้อบกพร่องตามเกณฑ์ใด ครูจะช่วยชี้แนะและบอกได้ว่าครูคาดหวังให้นักเรียนทำอะไร

รูบริกช่วยลดเวลาครูในการประเมินงานของนักเรียน ผลงานที่ผ่านประเมินโดยเจ้าของผลงานเองและโดตกกลุ่มซึ่งยึดเกณฑ์หรือรูบริกเป็นหลักนั้น ทำให้ข้อบกพร่องเหลือมาถึงครูน้อยมาก หากมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงบอกกล่าวกันก็เพียงแต่วงประเด็นนั้นๆ ในรูบริก แทนที่จะต้องอธิบายกันยืดเยื้อ รูบริกยังช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนมากขึ้นเกี่ยวกับจุดเด่นและสิ่งที่จะต้องปรับปรุง

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและให้ความร่วมมือของนักศึกษาครูจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning รายวิชาการ พัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอของนักศึกษาครูจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning รายวิชาการ พัฒนาหลักสูตรและ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 โปรแกรมภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัด การเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning จำนวน 8 แผนแบบประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมและให้ความร่วมมือ แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอและแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอน สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ได้แก่ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (dependent samples) ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและให้ความร่วมมือ และความสามารถในการสื่อสารและการนำ เสนอของนักศึกษาจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning ของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Big Five Learning, ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและให้ความร่วมมือ, ความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอ

2.1 พยนตร์สำเร็จกิจเจริญ. (2558) ได้ทำผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในรายวิชาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ โดยมุ่งศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ จำนวน 60 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางการเรียน และประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษากักตุนพิษและการและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning

2.1.2 แบบประเมินคุณภาพแผนการเรียนการสอนโดยรายการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้และควรปรับปรุง ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับ	“ดีมาก”
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับ	“ดี”
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับ	“ปานกลาง”
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับ	“พอใช้”
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับ	“ควรปรับปรุง”

2.1.3 ใบบันทึกการให้คะแนนการเรียนรู้อุณหภูมิ ประเมินผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนวิชาการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม

2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้า และประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาจากการเรียนการสอนที่ผ่านมา และประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้พัฒนาการเรียนการสอนรูปแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning ด้วยความตระหนักต่อสมรรถนะและผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนวิชาการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยการพัฒนาแผนการเรียนให้มีการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการเรียนรู้แบบแอกทีฟเลิร์นนิ่ง ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการปฏิบัติการสอนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน

3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยสนทนากับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ในการปฐมนิเทศรายวิชา การทำกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนการเก็บคะแนนต่างๆ ในรายการจัดการทรัพยากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม

3.2 ขั้นปฏิบัติ ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำการค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ แล้วนำเสนอกิจกรรมและแนวทางการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทักษะรายวิชาหลังจากนั้น ให้นักศึกษาวางแผนและดำเนินการกิจกรรมโดยใช้ความรู้และทักษะจากรายวิชาต่างๆบูรณาการในแต่ละขั้นตอน

3.3 ขั้นสรุป หลังจากทุกคนนำเสนอ ผู้วิจัยได้ร่วมกับนักศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลการดำเนินการคิดค้นและสร้างนวัตกรรมต่างๆ โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม

3.4 ขั้นการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินการคิดวิเคราะห์ เทคนิคการคิดวิเคราะห์โดยใช้การประเมินผลงานและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชา

3.5 นักศึกษาให้คะแนนแบบประเมินความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมบูรณาการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ประเมินผลจากแบบประเมินการคิดวิเคราะห์ ผลการดำเนินกิจกรรมบูรณาการ และนำคะแนนที่ได้จากการประเมินมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้ตามแผนการวิจัย

4.2 ประเมินความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมบูรณาการฯ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการประเมินจากการให้คะแนนการดำเนินกิจกรรมบูรณาการฯแบบรูปิก

ผู้วิจัยได้ประเมินคะแนนในการดำเนินการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 และนำคะแนนที่ได้จากการประเมินมาเทียบกับเกณฑ์การผ่านที่ร้อยละ 65 ปรากฏผลการประเมิน ดังตารางที่ 4.1

ผลการประเมินจากการให้คะแนนการดำเนินกิจกรรมบูรณาการฯ			ผลการประเมินตามเกณฑ์ที่ผ่าน
คะแนนที่ได้จากการประเมิน	ความถี่ (คน)	ร้อยละของคะแนนที่ได้รับ	
48	1	68.57	ผ่านเกณฑ์
50	1	71.43	ผ่านเกณฑ์
51	1	72.86	ผ่านเกณฑ์
52	1	74	ผ่านเกณฑ์
56	2	80	ผ่านเกณฑ์
57	1	81.43	ผ่านเกณฑ์
58	1	82.86	ผ่านเกณฑ์
59	1	84.29	ผ่านเกณฑ์
60	6	85.71	ผ่านเกณฑ์
61	3	87.14	ผ่านเกณฑ์
62	5	88.57	ผ่านเกณฑ์
63	4	90	ผ่านเกณฑ์
64	5	91.43	ผ่านเกณฑ์
65	2	92.86	ผ่านเกณฑ์
66	2	94.29	ผ่านเกณฑ์
67	2	95.71	ผ่านเกณฑ์
68	4	97.14	ผ่านเกณฑ์
คะแนนเฉลี่ย 59.24	รวม 42 คน	84.62	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100

จากตารางที่ 4.1 ผลการทำการศึกษาคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่านักศึกษานักศึกษาทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 คะแนนเฉลี่ยของห้องอยู่ที่ 59.24 คะแนน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84.62

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

รายการ	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ Active Learning	4.02	ดี
2. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.02	ดี
3. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้สู่ศตวรรษ 21	4.02	ดี
4.ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.12	ดี
5.หลังจากมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองที่ดีขึ้น	4.05	ดี
6.สามารถนำทักษะประสบการณ์รายวิชาไปใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิต	4.19	ดี

7.ผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนที่โปร่งใส ยุติธรรม	4.12	ดี
ค่าเฉลี่ย	4.07	ดี

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าค่าความพึงพอใจต่อการใช้แผนการเรียนรู้อ อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.07 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ **สามารถนำทักษะประสบการณ์รายวิชาไปใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิต** ผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนที่โปร่งใส ยุติธรรม ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 4.19 4.12 และ 4.12 ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learning ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนี้

1) ผลการทำการศึกษาคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่านักศึกษานักศึกษาทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์

2) วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ค่าความพึงพอใจต่อการใช้แผนการเรียนรู้อยู่ในระดับดี กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชานักศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะจากการสร้างผลงานบูรณาการ การดำเนินการตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอนของคุณครู

การอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับกระบวนการ Active Learningวิชา การสื่อสารการตลาด ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนี้

1) จากการวิจัย พบว่านักศึกษานักศึกษาทุกคนมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี สุรกิจ วงศ์คำปิ่น.(2552). (1970: 141) การเรียนการสอนแบบบูรณาการว่า หมายถึง การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านบุคลิกภาพในทุกๆ ด้าน ผู้เรียนสามารถปรับตัวและมีพฤติกรรมตอบสนองกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยการแก้ปัญหาที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคล การสอนแบบบูรณาการจะให้ความสำคัญกับครูและนักเรียนเท่าเทียมกัน ทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันแบบประชาธิปไตย สุรกิจ วงศ์คำปิ่น.(2552). (1970: 141)

2) วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ร่วมกับกิจกรรมแอกทีฟเลิร์นนิง ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ค่าความพึงพอใจต่อการใช้แผนการเรียนรู้อยู่ในระดับดี กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา โดย สุมานิน รุ่งเรืองธรรม.(2556:32) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การสอนเพื่อจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย ให้เข้าใจลักษณะความเป็นไปอันสำคัญของสังคม เพื่อตัดแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เข้ากับสภาพชีวิตได้ดี

3) นักศึกษามีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้จากการเรียนตามแผนของครูซึ่งมีความหลากหลายของกิจกรรมบูรณาการ เน้นการสอนอย่างมีส่วนร่วม อาจารย์กิติมาภรณ์ ดวงเนตร Active Learning การเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การดำเนินการและผลงานที่นักศึกษาส่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาทุกคนมีผลคะแนนบูรณาการ(ร้อยละ70) และเพื่อประเมินคุณภาพเบื้องต้นในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning โดยมีเป้าหมาย เพื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก (กิติมาภรณ์ ดวงเนตร 2562)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1) ครูผู้สอนควรนำแนวทางการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกิจกรรมไปใช้ เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะแก่ผู้เรียนในทุกๆด้าน
  - 1.2) สำหรับผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถต่ำก็สามารถพัฒนาได้โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้และวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนดำเนินกิจกรรมตามแผนได้
  - 1.3) กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีร่วม เพื่อสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา และคุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
- 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1) ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นทั้งด้านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน และผลงานนักศึกษา
  - 2.2) ควรมีการวิจัยที่สอดคล้องแทรกการวัด และประเมินด้านบุคลิกภาพของผู้เรียนด้วย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมทุกคุณลักษณะ

สรุปผลการวิจัย

- 1) ผู้เรียนร้อยละ100มีผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้จากการได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาร่วมกับ Active Learning และมีคะแนนผ่านเกณฑ์
- 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการการศึกษาผลคะแนนบูรณาการและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ค่าความพึงพอใจต่อการใช้แผนการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับดี กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา นักศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะจากการสร้างผลงานบูรณาการ การดำเนินการตามแผนกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอนของครู

บรรณานุกรม

อาจารย์กิติมาภรณ์ ดวงเนตร Active Learning การเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม การวางแผนการดำเนิน (กิติมาภรณ์ ดวงเนตร 2562)

วรวรรณ เพชรอุไร. (2555). ผลคะแนนบูรณาการทางการเรียนรู้แบบแอกทีฟในรายวิชา อย 341 การแปรรูปยาง. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2562). การเรียนรู้แบบ Active Learningสอนอย่างไรให้นักเรียนตื่นตัวและไม่กลัวที่จะเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อารยา อินทร์จันทร์.(2558). การปรับพฤติกรรมมารชาความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้น ปวส. 2 แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิโดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ [Online] สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2562 จาก http://cdn.learners.in.th/assets/media/files/000/060/877/original_CAR4.pdf?1285552221

สุรกีจ วงศ์คำปิ่น.(2552). การสอนแบบบูรณาการ[online] สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2562 จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/395511>

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. (2556). การเรียนการสอนแบบบูรณาการ. [online] สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2562 จาก www.ba.northcm.ac.th/acca.pdf

นที ศิริมัย. (2559). การเรียนการสอนแบบบูรณาการ. [online] สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2562 จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/ppt>

รุ่งทิพย์ กล้าหาญ. (2555). ศึกษาการพัฒนาจริยธรรมในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมกรปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในรายวิชาการศึกษากับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการศึกษากับสิ่งแวดล้อม จำนวน 16 รูป ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

พยนต์ธร สำเร็จกิจเจริญ. (2558) ผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในรายวิชาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ โดยมุ่งศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก

